

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBOS
(kodas 900151049)
2018-2020 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI

MISIJA

Saugoti veiksmingą konkurenciją vartotojų gerovei.

(1) Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta konkurencijos laisvės, kaip valstybės vertybės, apsauga - „Įstatymas draudžia monopolizuoti gamybą ir rinką, saugo sąžiningos konkurencijos laisvę“ (*Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 4 dalis*).

(2) Sąžiningos konkurencijos apsauga yra pagrindinis būdas užtikrinti asmens ir visuomenės interesų darną reguliuojant ūkinę veiklą, sukurti ūkio, kaip sistemos, savireguliaciją, skatinančią optimaliai paskirstyti ekonominius išteklius, veiksmingai juos panaudoti, didinti ekonominę augimą ir kelti vartotojų gerovę.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBOS SVARBIAUSIOS VEIKLOS
2018 M.**

(3) Dalyvauti svarstant Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria siekiama valstybių narių konkurencijos institucijoms suteikti įgaliojimus, kad jos būtų veiksmingesnės vykdymo užtikrinimo institucijos ir užtikrintų tinkamą vidaus rinkos veikimą.

(5) Viešinti Konkurencijos tarybos prevenciniais tikslais atliktų stebėsenų rezultatus dėl galimų Konkurencijos įstatymo, Reklamos įstatymo pažeidimų.

(6) Plėtoti dialogą su žiniasklaida, akademinė bendruomene, verslu, viešojo administravimo subjektais ir visuomene.

(7) Stiprinti ryšius su žiniasklaida nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

(8) Vykdyti Konkurencijos tarybos kompetencijai priskirtų įstatymų laikymosi priežiūrą, ypatingą dėmesį skiriant galimiems konkurencijos ribojimams:

a) farmacijos sektoriuje;

b) plataus masto draudžiamiems susitarimams vykdant viešuosius pirkimus, kurie apima visa Lietuvos Respublikos teritoriją arba daro įtaką didelei daliai vartotojų.

(9) Sudaryti kuo palankesnes galimybes pranešti apie Konkurencijos įstatymo pažeidimus;

(10) Tęsti tarpinstitucinį bendradarbiavimą su Viešųjų pirkimų tarnyba ir Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės kontrole teikiant tarpusavio ekspertinę pagalbą bei dalijantis reikšminga informacija tyrimuose dėl korupcijos, viešųjų pirkimų pažeidimų ir konkurenciją ribojančių susitarimų viešuosiuose pirkimuose;

(11) Tobulinti Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registrą.

PAGRINDINĖS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

(12) Konstitucinė sąžiningos konkurencijos apsaugos garantija įpareigoja valstybės valdžios, savivaldybių institucijas teisinėmis priemonėmis užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę. Tokios priemonės – tai ūkio subjektų susitarimų, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, draudimas, piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi draudimas, rinkos koncentracijos kontrolė bei atitinkami koncentracijos draudimai, nesąžiningos konkurencijos

draudimas, įstatymuose nustatytų sąžiningos konkurencijos apsaugos taisyklių laikymosi kontrolė, atsakomybė už jų pažeidimus.

(13) Konkurencijos tarybos misija yra saugoti veiksmingą konkurenciją vartotojų gerovei, ir tai ji daro vykdydama savo funkcijas — įgyvendindama Lietuvos konkurencijos politiką bei prižiūradama kaip Lietuvos rinkos dalyviai ir viešojo administravimo subjektai laikosi jos kompetencijai priskirtų įstatymų reikalavimų.

Konkurencijos tarybos veiklos poveikio vertinimas

(14) Vertindama užsibrėžtos misijos vykdymą, Konkurencijos taryba nuo 2011 m. atlieka savo veiklos poveikio vartotojams vertinimą.

(15) Konkurencijos tarybos sukurta nauda 2014-2016 m. buvo skaičiuojama remiantis naujausiomis EBPO rekomendacijomis (*OECD, Guide for helping competition authorities assess the expected impact of their activities*, April 2014), kurios yra šiek tiek konservatyvesnės nei anksčiau taikyta Jungtinėje Karalystėje taikoma metodika.

(16) Siekiame, kad santykis tarp metinės vidutinės trejų metų tiesioginės naudos vartotojams ir Konkurencijos tarybos vidutinio metinio trejų metų biudžeto santykis būtų ne mažesnis nei 5:1, t.y. 1 į Konkurencijos tarybą investuotas euras turi „generuoti“ 5 eurus. Sukurta tiesioginė finansinė nauda siekė beveik 13 mln. eurų, o jos santykis su KT metiniu biudžetu per 2016 metus buvo 1:8. Išsamus naudos vertinimo aprašymas ir rezultatai skelbiami atskiru dokumentu KT interneto svetainėje.

(17) Konkurencijos taryba ekonominės naudos, teikiamos vartotojams, ir Konkurencijos tarybos metinio biudžeto santykį nusistatė kaip vieną iš savo strateginių tikslų įgyvendinimo vertinimo kriterijų. Konkurencijos taryba siekia, kad jos veiklos efektyvumas būtų grindžiamas ne paskirtų baudų dydžiu, bet profesionalių tyrimų ir tų tyrimų atnešta nauda vartotojui, kuri neišvengiamai priklauso ir nuo nuoseklaus prevencinio darbo konkurencijos principų sklaidos srityje.

Prevencinė veikla

(18) Konkurencijos taryba, siekdama plėtoti dialogą su viešojo administravimo institucijomis, verslo bei akademinė bendruomene, nuolat rengia įvairias konferencijas, mokymus bei seminarus.

(19) Vien 2016 metais KT ekspertai skaitė 68 pranešimus Lietuvoje ir užsienyje, suorganizavo dvi projekto #AtviraiSuKT konferencijas, kurių tikslas – kviesti privataus sektoriaus atstovus diskutuoti aktualiausiai konkurencijos teisės klausimais.

(20) 2016 metais Kaune pradėtas ir seminarų apie konkurenciją ciklas #SuKonkurencijaPoLietuvą, kurio metu Konkurencijos tarybos ekspertai su viešojo ir privataus sektoriaus atstovais dalinosi žiniomis apie konkurencijos naudą, kartelius viešuosiuose pirkimuose ir valstybės pagalbą, kuriai taikomos ES valstybės pagalbos taisyklės (toliau – valstybės pagalba). Konkurencijos taryba, matydama vis didesnę susidomėjimą savo veikla ir siekdama padėti verslui bei viešojo administravimo subjektams išvengti galimų konkurencijos teisės pažeidimų, 2017–2018 metais seminarus apie konkurenciją tęs ir kituose Lietuvos miestuose.

(21) Jau keleri metai didelį dėmesį Konkurencijos taryba skiria dialogui su akademinė bendruomene plėtoti. 2014 metais institucija pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Mykolo Romerio universitetu, 2015 metais – su Vilniaus universitetu, o 2016 – su Kauno technologijos universitetu. Šių sutarčių tikslas – vykdyti bendrus projektus, kviesti dėstytojus ir studentus dalyvauti Konkurencijos tarybos ekspertų rengiamuose seminaruose, įtraukti akademinę bendruomenę į sprendimų dėl pažeidimų poveikio vertinimą. Atlikdami tyrimus ekspertai vertina ne tik teisinius, bet ir ekonominius tam tikros rinkos veikimo aspektus, tad bendradarbiavimas su įvairių sričių mokslininkais yra itin svarbus.

(22) 2016 metais Konkurencijos taryba taip pat pradėjo naują tęstinį projektą #KTeinaĮmokyklą, kurio tikslas – aiškiai ir suprantamai papasakoti moksleiviams apie Konkurencijos tarybos veiklą, atliekamus tyrimus ir konkurencijos teikiamą naudą.

(23) Sąžiningos konkurencijos apsaugos garantija draudžia ūkinę veiklą reguliuojančioms valstybės ir savivaldybių institucijoms priimti sprendimus, kurie iškreipia ar gali iškreipti sąžiningą konkurenciją. Siekdama prevencinių tikslų, Konkurencijos taryba ne tik atlieka tyrimus, tačiau kaip ir kiekvienais metais savo bei viešojo administravimo institucijų iniciatyva vertina teisės aktų projektus ir teikia išvadas dėl galimo tokių teisės aktų poveikio konkurencijai. Ypatinę dėmesį Konkurencijos taryba skiria viešojo administravimo ir ūkio subjektų švietimui, kaip išvengti galimų konkurencijos teisės pažeidimų.

(24) Konkurencijos tarybos ekspertai kiekvienais metais surengia apie 100 susitikimų su viešojo administravimo institucijoms, verslo subjektais ir konsultuoja juos dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo ar galimų konkurencijos ribojimų bei aktyviai ragina viešojo administravimo subjektus nesiimti tam tikrų veiksmų (pavyzdžiui, nepriimti atskirus ūkio subjektus diskriminuojančių sprendimų) arba nutraukti atliekamus veiksmus (pavyzdžiui, nutraukti galimai privilegijas suteikiančią sutartį), jei tai nėra suderinama su viešojo administravimo subjektų pareiga užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę.

(25) Vartotojai pagrįstai tikisi teisingos ir išsamios informacijos reklamose, kuri leistų priimti naudingiausią sprendimą įsigyti tam tikrą prekę ar paslaugą. Konkurencijos taryba nuolat siekia, kad reklama neklaidintų vartotojų, o reklamos davėjai sąžiningai konkuruotų tarpusavyje.

(26) 2016 metų liepos mėn. Konkurencijos taryba patvirtino Rekomendacijas dėl kainų palyginimo reklamose. Rekomendacijos nėra privalomos ir jų tikslas – pateikti pagrindines gaires, kuriomis vadovaudamiesi ūkio subjektai parodytų vartotojams tikrąją pasiūlymo vertę, teisingai informuotų apie produktų kainas ir tokiu būdu galėtų sumažinti riziką, kad skelbiama reklama neatitiks Reklamos įstatymo reikalavimų.

(27) 2016 metų rugpjūtį, atsižvelgdama į naujausią savo bei administracinių teismų praktiką, Konkurencijos taryba atnaujino 2013 metais patvirtintas Klaidinančios ir neleidžiamos lyginamosios reklamos vertinimo gaires. Šios gairės yra detalus dokumentas, kuriame apibendrintos ir praktiniam naudojimui patogiai susisteminta Konkurencijos tarybos, administracinių teismų ir ESTT praktika. Gairėse nurodomi pagrindiniai reklamos vertinimo kriterijai ir pateikiami pavyzdžiai, kurie suteikia galimybę reklamos davėjams įsivertinti, o kitiems suinteresuotiems asmenims – įvertinti konkrečią reklamą.

(28) Kaip ir ankstesniais metais, Konkurencijos tarybos ekspertai rengia mokymus suinteresuotiems asmenims klaidinančios bei lyginamosios reklamos klausimais. Tokie renginiai buvo organizuoti verslo bendruomenei, Lietuvos advokatūrai, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo tarnautojams.

(29) Kova su konkurenciją ribojančiais susitarimais išlieka viena iš prioritetinių Konkurencijos tarybos veiklos sričių. Konkurencingus viešuosius pirkimus gali užtikrinti tik kompleksiniai sprendimai. Atsižvelgdama į tai ir, siekdama veiksmingesnės kovos su karteliais bei korupcija viešuosiuose pirkimuose, Konkurencijos taryba iniciavo bendradarbiavimo tarp Konkurencijos tarybos, Specialiųjų tyrimo tarnybos ir Viešųjų pirkimų tarnybos modelį. Tikimasi, kad sukurtas ir 2017 metais pradėjęs veikti bendradarbiavimo modelis leis visoms trims institucijoms veiksmingai keistis informacija, dalintis ištekliais ir sklandžiai dirbti kartu.

(30) Konkurencijos taryba daug dėmesio skiria tyrimams dėl Konkurencijos įstatymo pažeidimų, kai bendrovės įgyvendina koncentracijas be Konkurencijos tarybos leidimo arba trukdo tinkamai jas įvertinti, pateikdamos ne visą ir netikslią koncentracijos nagrinėjimui reikalingą informaciją. Šie pažeidimai yra itin pavojingi, nes Konkurencijos tarybai neturint galimybių įvertinti vykdomų koncentracijų poveikio rinkoms, gali būti padaryta didžiulė žala konkurencijai, dėl ko nukentėtų tiek vartotojai, tiek verslas.

Administracinių gebėjimų stiprinimas

(31) Vienas iš svarbiausių veiksnių, padedančių užtikrinti tinkamą Konkurencijos tarybai pavestų funkcijų įgyvendinimą, yra institucijos administracinių gebėjimų stiprinimas.

(32) Siekiant pažangaus institucijos veiklos plėtojimo, planuojama įgyvendinti efektyvią žmogiškųjų išteklių politiką, kuri atitiktų besikeičiančios aplinkos reikalavimus ir galėtų greitai bei veiksmingai prisitaikyti prie naujų institucijos poreikių.

(33) Modernus informacinių technologijų įvaldymas ir naudojimas, informacinių sistemų, duomenų bazių kūrimas ir tobulinimas bei naudojimas specialia programine įranga, skirta efektyviau ir tikslingiau rinkti informaciją patikrinimų metu ir ją analizuoti, yra vienas iš svarbių Konkurencijos tarybos siekių, užtikrinančių efektyvią Konkurencijos tarybos veiklą.

(34) Konkurencijos tarybos darbuotojų kompetencijai keliami išskirtiniai reikalavimai, todėl daug dėmesio skiriama kvalifikacijos tobulinimui. Konkurencijos taryba tarnautojų ugdymą vertina kaip nuolatinį visos institucijos mokymąsi, kūrybiškai derinant įvairiausias mokymo metodus. Siekiant užtikrinti ir palaikyti reikalaujamos kompetencijos lygmenį, mokymams naudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, ES techninės paramos bendrojo finansavimo lėšos ir ES techninės paramos lėšos. Taip pat Konkurencijos taryba įgyvendina vidinių mokymų sistemą, kuri remiasi darbuotojų kompetencijų, patirties, įgytos komandiruotėse, stažuotėse dalijimusi institucijos viduje. Taip pat ir 2018 m. Konkurencijos taryba sudarys sąlygas darbuotojams tobulinti kvalifikaciją pagal sudarytus planus.

(35) Konkurencijos taryba turi ilgalaikio bendradarbiavimo patirtį su Europos Sąjungos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis (EBPO, Tarptautiniu konkurencijos tinklu, Europos konkurencijos institucijų forumu). Bendradarbiavimas vyksta įvairiomis formomis. Konkurencijos taryba, pagal Global Competition Review vertinimą patenka tarp 25 veiksmingiausių konkurencijos priežiūros institucijų pasaulyje, savo patirtimi dalinasi su kitų šalių konkurencijos priežiūros institucijomis: nuo 2016 m. dalyvauja ES Dvynių projekte Ukrainoje, 2016 m. laimėjo techninės paramos projektą „EuropeAid“, kurio metu savo patirtimi ir gerąja praktika konkurencijos teisės ir politikos įgyvendinimo srityse dalinsis su Gruzijos konkurencijos institucija. Konkurencijos tarybos specialistų dalyvavimas tam tikrų darbo grupių ar pogrupių, patariamųjų komitetų veikloje, neformalus keitimasis informacija apie konkurencijos teisės taikymo praktiką ir geruosius pavyzdžius yra vienas iš veiksnių, padedančių įgyvendinti Konkurencijos tarybos strateginius tikslus.

(36) Lietuvą pakvietus pradėti derybas dėl narystės EBPO padidėjo poreikis dar aktyviau dalyvauti šios organizacijos veikloje, susitikinėti su EBPO Konkurencijos komiteto sekretoriato nariais ir teikti informaciją apie konkurencijos politikos įgyvendinimą Lietuvoje. 2016 - 2017 m. Konkurencijos tarybos ekspertai teikė didelės apimties informaciją atsakant į EBPO ekspertų klausimus dėl Lietuvos konkurencijos politikos peržiūros.

37) Konkurencijos taryba pagal savo kompetenciją ir toliau dalyvaus 2014 m. – 2020 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinės paramos administravime ir teiks ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemoje dalyvaujančioms institucijoms ir projektų vykdytojams konsultacijas bei metodinę pagalbą valstybės pagalbos taisyklių taikymo klausimais bei vykdydys prevenciją ir tirs konkurenciją ribojančius susitarimus vykdant projektų viešuosius pirkimus.

(38) Institucijos veiklos, susijusios su dalyvavimu įgyvendinant 2014-2020 metų ES struktūrinių fondų investicijų programą, bus finansuojama iš ES techninės paramos lėšų.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

(39) **Strateginis tikslas** – siekti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti konkurencijos kultūrą visuomenėje ir Konkurencijos tarybos administracijos pajėgumus.

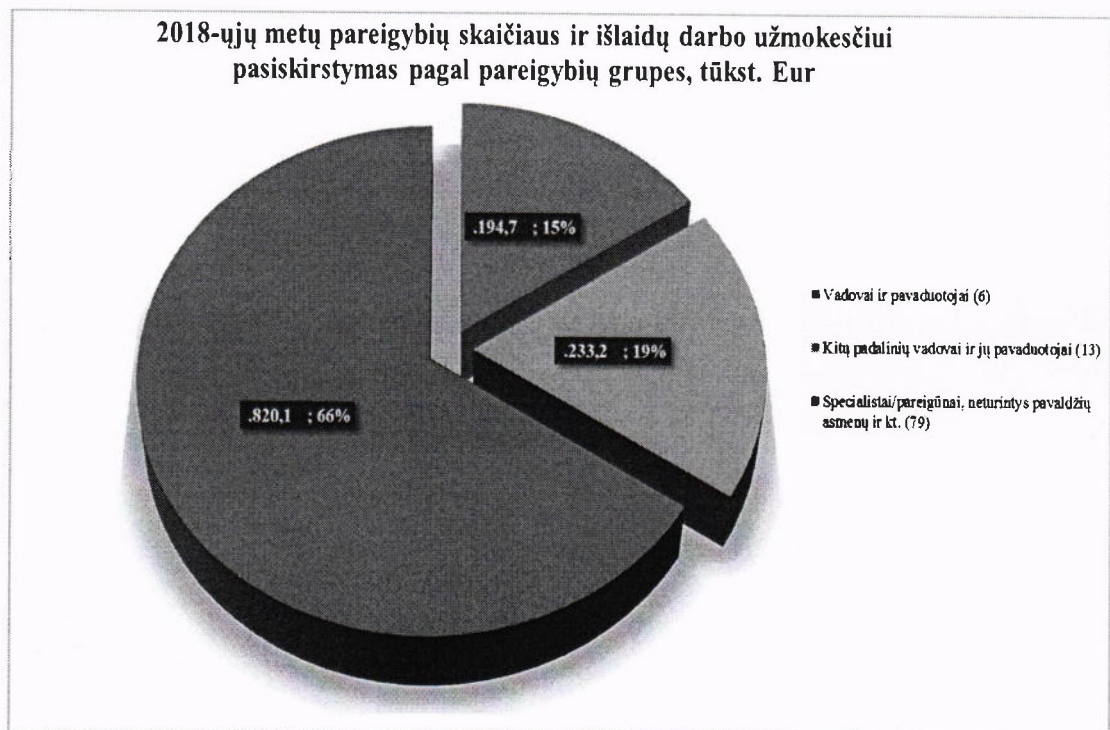
(40) **Programa** – valstybinės konkurencijos politikos įgyvendinimas užtikrinant ūkio subjektų ir vartotojų apsaugą nuo konkurenciją ribojančių ir/ar vartotojų interesus pažeidžiančių veiksmų.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

(41) Konkurencijos tarybos darbuotojai pagal statusą skirstomi į valstybės pareigūnus, valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis.

(42) Lietuvos Respublikos Seimo valdyba 2016 m. kovo 16 d. sprendimu patvirtino Konkurencijos tarybos administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, didžiausią leistiną pareigybių skaičių – 93. 2018 m. numatomos 5 valstybės pareigūnų, 70 valstybės tarnautojų ir 23 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis pareigybės. Institucijos struktūrą bei valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, sąrašus nutarimu tvirtina Konkurencijos taryba.

	2017	2018	2019	2020
Pareigybių skaičius, vnt.	98	98	98	98
Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. Eur	1.248,1	1.248,0	1.248,0	1.248,0



II. STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

(43) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba yra savarankiška valstybės įstaiga, atskaitinga Lietuvos Respublikos Seimui, vykdanči valstybinę konkurencijos politiką ir prižiūrinti, kaip laikomasi įstatymų, kurių priežiūra pavesta Konkurencijos tarybai, reikalavimų. Konkurencijos tarybos teisinė autonomija, įtvirtinta Konkurencijos įstatyme, garantuoja priimamų sprendimų bešališkumą.

(44) Siekdama šios misijos ir pagrindinio tikslo įgyvendinimo, Konkurencijos taryba kontroliuoja kaip laikomasi Konkurencijos įstatymo, vykdo valstybinę konkurencijos politiką, taip pat yra įgaliota taikyti ES konkurencijos taisykles, kurių laikymosi priežiūra pagal ES konkurencinę teisę yra pavesta nacionalinėms konkurencijos institucijoms. Konkurencijos taryba taip pat koordinuoja Valstybės pagalbos klausimus bei vykdo kitas funkcijas, kurias numato Reklamos įstatymas, Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymas, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymas. Konkurencijos taryba, vykdydama jai įstatymu nustatytas funkcijas vadovaujasi Veiklos prioritetu, kuris sudaro galimybes naudoti Konkurencijos tarybos išteklius taip, kad būtų kiek įmanoma geriau prisidedama prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir teikiama kuo didesnė nauda vartotojams. Spręsdama, ar konkretus tyrimas atitinka Veiklos prioritetą, Konkurencijos taryba vadovaujasi įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės ir racionalaus išteklių naudojimo principais.

(45) Konkurencijos tarybos strateginių tikslų įgyvendinimas tiesiogiai susijęs su ekonomine ir politine šalies raida, išorinio reglamentavimo pokyčiais, didėjančiais visuomenės lūkesčiais vartotojų interesų gynimo srityje, viešajame sektoriuje vykdomomis reformomis, jų poveikiu.

Politiniai ir teisiniai veiksniai

(46) Nuo 2017 m. liepos 1 d. pagal Vietos savivaldos įstatymo pataisas savivaldybės galės steigti įmonę ar patikėti naują ūkinę veiklą jau veikiančioms savo bendrovėms tik gavusios Konkurencijos tarybos leidimą. Vadovaujantis Konkurencijos tarybos 2016 m. gruodį patvirtinta prašymų įvertinti savivaldybių vykdomą ūkinę veiklą teikimo ir nagrinėjimo tvarka leidimas ūkinei veiklai vykdyti bus išduotas tik tuo atveju, jeigu paskelbus konkurencingą procedūrą paaiškėtų, kad kiti rinkoje veikiantys ar potencialiai galintys veikti ūkio subjektai, atsižvelgdami į savo komercinius interesus, nevykdytų savivaldybės bendruomenės interesams patenkinti būtinos veiklos arba vykdytų ne visa apimtimi. Tikimasi, kad tokie savivaldybių ir jų įmonių ūkinės veiklos ribojimai sumažins galimybes teikti privilegijas savivaldybių valdomoms įmonėms viešųjų interesų sąskaita bei prielaidas kilti interesų konfliktui, kuomet savivaldybė vienu metu yra veikimo taisyklės rinkoje reglamentuojantis ir per savo valdomą įmonę toje pačioje rinkoje veikiantis subjektas. Be to, bus sudarytos geresnės sąlygos, ypač regionuose, reikštis privačių asmenų ūkinės veiklos laisvei bei iniciatyvai, teikiant savivaldybių bendruomenėms reikalingas paslaugas.

(47) Nuo 2017 m. vasario 1 d. įsigalioję Konkurencijos įstatymo pakeitimai nuo konkurencijos teisės pažeidimų nukentėjusiems asmenims sudarys aiškesnes sąlygas ginti savo teises pareiškiant ieškinius dėl žalos atlyginimo. Iki šiol Konkurencijos įstatyme trūko tam tikrų nuostatų, detalizuojančių tokios žalos atlyginimo tvarką. Tikimasi, kad išsamios taisyklės, reglamentuojančios konkurencijos teisės pažeidimais padarytos žalos atlyginimą, leis nukentėjusiems asmenims efektyviai ginti pažeistas teises ir interesus, ir tuo pačiu padidins konkurencijos teisės pažeidimų prevenciją.

(48) Pasikeitė ir numatyta įmokų už koncentracijų nagrinėjimą mokėjimo tvarka. Nuo 2017 m. vasario 1 d. pranešimą apie koncentraciją teikiantis asmuo šią įmoką turi mokėti į Konkurencijos tarybos biudžetą.

(49) Taip pat priimti Konkurencijos įstatymo pakeitimai numato galimybę skirti pinigines baudas viešojo administravimo subjektams tiek už konkurenciją ribojančius sprendimus, tiek už trukdymą tyrimui bei įpareigojimų nevykdymą. Už Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio,

draudžiančio priimti konkurenciją ribojančius sprendimus, pažeidimą Konkurencijos taryba galės skirti piniginę baudą iki 0,5 procento viešojo administravimo subjekto metinio biudžeto ir kitų pajamų, bet ne daugiau kaip 60 000 Eur. Be to, pakeitus įstatymą atsirado galimybė viešojo administravimo subjektams taikyti laikinąsias priemones ir įpareigoti juos nutraukti neteisėtą veiklą ar atlikti veiksmus, būtinus pašalinti galimą žalą kitiems ūkio subjektams ar visuomenės interesams.

(50) Efektyvi Konkurencijos tarybos veikla reikalauja reikšmingų Konkurencijos tarybos išteklių, kurių dabartinė finansavimo sistema neužtikrina, dėl ko yra reikšmingai ribojamos Konkurencijos tarybos galimybės vykdyti nuosekliai efektyvią įstatymų laikymosi priežiūrą ir kultūros sklaidą bei pažeidimų prevenciją. Todėl Konkurencijos taryba sieks, kad būtų nustatytas teisinis reglamentavimas, sudarantis sąlygas nepriklausomam Konkurencijos tarybos finansavimui.

(51) Pakeitus teisinį reglamentavimą dėl Konkurencijos tarybos finansavimo šaltinių būtų įgyvendinta Valstybės kontrolės rekomendacija – būtų nustatyti aiškūs Konkurencijos tarybos finansavimo principai, jai skiriamų lėšų šaltiniai ir numatyti pagrindiniai jų naudojimo reikalavimai. Pažymėtina, kad Konkurencijos institucijų visapusiško nepriklausomumo svarbą yra pabrėžusi ir Europos Komisija. Jos 2014 m. komunikate „Dešimt metų konkurencijos teisės įgyvendinimo pagal Reglamentą 1/2003: pasiekimai ir ateities perspektyvos“ yra nurodyta, kad pakankamų žmoniškųjų ir finansinių išteklių konkurencijos institucijoms užtikrinimas yra viena iš esminių sąlygų, kad šios institucijos savo funkcijas konkurencijos priežiūros srityje atliktų nešališkai ir nepriklausomai. Be kitų prielaidų tokioms veiklos sąlygoms užtikrinti, Europos Komisija įvardina ir biudžetinės autonomijos konkurencijos institucijoms suteikimą.

(52) Objektivių ir nepriklausomų tyrimų atlikimą sąlygoja Konkurencijos tarybos nepriklausomumas ir saugumas nuo išorės poveikio. Tačiau Konkurencijos tarybos nepriklausomumas gali būti nepakankamas esant tam tikroms politinėms aplinkybėms. Didelę įtaką nepriklausomumui turi ir Konkurencijos tarybos finansavimas. Keičiantis ekonominei ir politinei situacijai šalyje, Konkurencijos tarybos finansavimas gali kisti, ypač tiesiogiai paveikdamas žmoniškųjų išteklių efektyvų panaudojimą bei tuo mažindamas galimybes išsaugoti turimus kvalifikuotus darbuotojus, užtikrinti tinkamą atliekamų tyrimų kokybę, visuomenės pasitikėjimą institucija

(53) Sprendžiant nepakankamo Konkurencijos tarybos finansavimo problemą, Vyriausybė ir Seimas 2016 metais svarstė įvairius pasiūlymus dėl Konkurencijos tarybos finansavimo modelio keitimo. Neradus sutarimo dėl nepriklausomo finansavimo mechanizmo, 2017 metų Konkurencijos tarybos asignavimai valstybės biudžeto lėšomis buvo padidinti 20 procentų ir sudarė 2,1 mln. Eur. Nepaisant to, Konkurencijos tarybos biudžetas išlieka neproporcingai mažas lyginant ne tik su užsienio konkurencijos institucijų biudžetais, bet ir su Lietuvoje veikiančių giminingų rinkos priežiūrą vykdančių institucijų biudžetais – Viešųjų pirkimų tarnybos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, kurių metiniai biudžetai yra 1,5-4,5 karto didesni. Tikėtina, kad siekiant užtikrinti Konkurencijos tarybos politinį nepriklausomumą bei atsižvelgiant į jos priimamų sprendimų didelį ekonominį poveikį prižiūrimiems subjektams, neišvengiamai ir Lietuvoje bus grįžta prie tarptautinės konkurencijos institucijų nepriklausomo finansavimo praktikos nagrinėjimo.

Ekonominiai ir technologiniai veiksniai

(54) Konkurencija ekonomikoje suprantama kaip varžybos, kurių metu juridiniai ir fiziniai asmenys, užsiimantys verslu, nepriklausomai veikdami rinkoje riboja vienas kito galimybes dominuoti toje rinkoje ir skatina vartotojams reikalingų prekių bei paslaugų gamybą ir siekimą didinti jos efektyvumą. Konkurencijos taryba, atlikdama Konkurencijos įstatymo priežiūrą, tiesiogiai ir netiesiogiai veikia rinkos procesus, įtakoja ir kontroliuoja ūkinių subjektų veiklą. Konkurencijos tarybos įgalinimai apima ne tik ūkio, viešojo administravimo subjektų veiksmų kontrolę konkurencijos srityje, bet ir teisės aktų priėmimą bei sankcijų taikymą. Visa tai daro poveikį ne tik bendrai situacijai rinkoje, bet ir valstybės biudžetui.

(55) Atsižvelgiant į tai, kad nuolat tobulėjančios informacinės technologijos tiesiogiai įtakoja Konkurencijos tarybos atliekamų tyrimų kokybę ir spartą, būtina nuolat atnaujinti ir tobulinti

informacines sistemas, turimą techninę bei programinę įrangą bei įsigyti papildomos specialios, tyrimams skirtos, programinės įrangos.

(56) Konkurencijos taryba yra Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registro (toliau – Registras) valdytoja ir tvarkytoja. Kaip Registro valdytoja ir tvarkytoja institucija turi Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatytas teises ir pareigas: privalo analizuoti technologines, metodologines ir organizacines Registro veiklos problemas, nuolat fiksuoti informacijos gavėjų ar elektroninių paslaugų naudotojų nuomones ir jomis remiantis tobulinti tvarkomo Registro veiklą, planuoti finansinius ir žmogiškuosius išteklius, technines, organizacines, programines ir teises priemones bei skirti lėšas valstybės informacinių išteklių saugai užtikrinti

(57) 2016 m. buvo atliktas Registro saugos auditas. Atlikto audito ataskaitoje yra pateiktos rekomendacijos dėl Registro modifikavimo ir funkcionalumo išplėtimo.

Bendradarbiavimas

(58) Konkurencijos taryba aktyviai dalyvauja tarptautinėje veikloje konkurencijos priežiūros klausimais.

(59) Taip pat Konkurencijos taryba daug dėmesio skiria dvišaliams konkurencijos institucijų ryšiams bei bendradarbiavimui Tarptautiniame konkurencijos tinkle (ICN) ir Europos konkurencijos tinkle (ECN).

(60) Konkurencijos tarybos ekspertai nuolat teikia pasiūlymus ECN dėl veiklos gerinimo, dalyvauja kuriant ECN naujienlaiškį, skaito pranešimus apie atliktus naujausius tyrimus bei konkurencijos kultūros sklaidą.

(61) Kasmet pasaulio konkurencijos priežiūros institucijų veiklą vertinantis konkurencijos teisės tyrimų centras Global Competition Review (GCR) apibendrinęs teisės praktikų nuomones ir šalių pateiktus duomenis, pažymi akivaizdų Konkurencijos tarybos veiklos progresą ir atkreipia dėmesį į didesnę aktyvumą, drąsą imtis sudėtingų bylų bei veiksmingą konkurencijos kultūros sklaidą. Šis įvertinimas yra ir įpareigojimas aktyviai veikti ir tarptautiniuose formatuose.

(62). 2018 m. planuojama tęsti vykdomą „Ukrainos antimonopolinio komiteto gebėjimų stiprinimas atliekant rinkos studijas ir įgyvendinant konkurencijos teisę, vadovaujantis ES konkurencijos teisės nuostatomis“ projektą. Konkurencijos taryba, kaip jaunesnysis Vokietijos Federalinės ekonomikos ir energetikos ministerijos partneris, padės Ukrainai gerinti konkurencijos politikos skaidrumą ir jos įgyvendinimo veiksmingumą. Projekto trukmė – 32 mėnesiai. Taip pat bus tęsiamas ES lėšomis finansuojamas techninės pagalbos projektas „Pagalba Gruzijos konkurencijos institucijai“.

(63) Konkurencijos taryba taip pat efektyviai bendradarbiauja ir su Lietuvos Respublikos institucijomis. 2016 m. buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos banku dėl tarnautojų stažuotių institucijose. Vadovaujantis šia sutartimi abiejų institucijų ekspertams bus sudarytos sąlygos pritaikyti savo patirtį kitoje aplinkoje, ugdyti kompetenciją ir stiprinti profesinius įgūdžius. Iki pusmečio trukmės stažuotėse institucijų ekspertai galės pagilinti tiek teorines žinias, tiek realiai prisidėti prie institucijose vykdomos veiklos ar projektų. 2017 m. buvo pasirašyta trišalė sutartis su Valstybės kontrole bei Specialiųjų tyrimų tarnyba. Aktyviai ir efektyviai bendradarbiaujama su Viešųjų pirkimų tarnyba.

Vidaus veiksniai

Organizacinė struktūra.

(64) Konkurencijos tarybos kompetencijai yra priskirtas pakankamai platus funkcijų ratas, tai – Konkurencijos įstatymo bei Reklamos įstatymo, Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo priežiūra. Konkurencijos tarybos administracijos struktūros schema atspindi savo pobūdžiu

skirtingas įvairias institucijos veiklas (t.y. uždaviniai tarp atskirų skyrių yra paskirstyti vadovaujantis funkcinio principu).

Planavimo sistema.

(65) Darbas ir veikla Konkurencijos taryboje planuojami sudarant institucijos strateginį veiklos planą bei individualius struktūrinių padalinių bei valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos planus.

Finansavimo ištekliai

(66) Konkurencijos tarybai skiriamas finansavimas nėra pakankamas. Administraciniams gebėjimams vystyti Konkurencijos taryba siekia gauti lėšų iš ES struktūrinių fondų.

STRATEGINIS TIKSLAS (01)

(67) **Strateginis tikslas** – siekti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti konkurencijos kultūrą visuomenėje ir Konkurencijos tarybos administracijos pajėgumus.

Vertinimo kriterijaus kodas	Efeko vertinimo kriterijaus pavadinimas	Mato vnt.	2017-ųjų metų	2018-ųjų metų	2019-ųjų metų	2020-ųjų metų
E-01-01	Konkurencijos tarybos veikla teikia naudą vartotojams	Santykis tarp metinės vidutinės (3 metų) tiesioginės naudos vartotojams ir Konkurencijos tarybos vidutinio metinio (3 metų) biudžeto	5:1	5:1	5:1	5:1

Efeko kriterijus.

(68) Vidutinę metinę (3 metų) tiesioginę naudą vartotojams sudaro santykinis piniginis įvertinimas žalos, kuri būtų buvusi padaryta vartotojams, jei Konkurencijos taryba nebūtų nutraukusi antikonkurencinių veiksmų ir antikonkurencinis poveikis nebūtų buvęs sustabdytas, dėl ko vartotojai galimai būtų mokėję galimai padidintas kainas ir jei dėl Konkurencijos tarybos įsikišimo reklama nebūtų nutraukta ir vartotojai toliau būtų klaidinami ir Konkurencijos tarybos vidutinio metinio (3 metų) biudžeto. Kiekvienais metais faktiškai pasiekto rodiklio reikšmė publikuojama viešai kartu su Konkurencijos tarybos ataskaita.

STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS

VALSTYBINĖS KONKURENCIJOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS UŽTIKRINANT
ŪKIO SUBJEKTŲ IR VARTOTOJŲ APSAUGĄ NUO KONKURENCIJĄ RIBOJANČIŲ IR/AR
VARTOTOJŲ INTERESUS PAŽEIDŽIANČIŲ VEIKSMŲ (01.01)

Bendroji informacija apie programą

Tai Konkurencijos tarybos vykdoma ilgalaikė programa, skirta Lietuvos Respublikos teisės aktais Konkurencijos tarybai priskirtų funkcijų vykdymui bei strateginiam tikslui, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti konkurencijos kultūrą visuomenėje ir Konkurencijos tarybos administracijos pajėgumus, įgyvendinti.

Programa apima visas Konkurencijos tarybos veiklos sritis, kadangi joje nustatytos lėšos Konkurencijos tarybos vykdomoms funkcijoms finansuoti, o taip pat lėšos viso Konkurencijos tarybos personalo darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo išlaidoms bei visoms išlaidoms institucijos išlaikymui.

Programa prisideda prie visų Konkurencijos tarybos nustatytų prioritetų įgyvendinimo.

Programa tęstinė.

Iš viso šią programą 2018 m. turėtų įgyvendinti 98 darbuotojai (valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį). Programą įgyvendins visi Konkurencijos tarybos struktūriniai padaliniai bei tarybos nariai.

Programos koordinatorius – Šarūnas Pajarskas, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos patarėjas ekonominės analizės klausimais tel. (8 5) 261 4728, sarunas.pajarskas@kt.gov.lt.

Pirmininkas



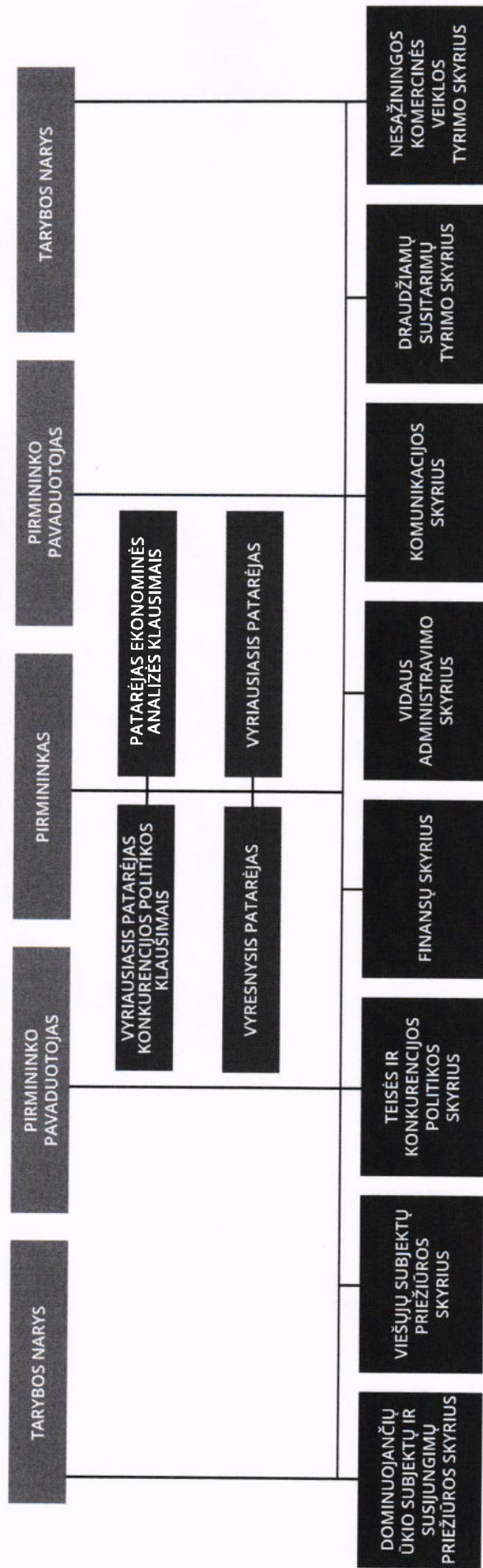
Šarūnas Keserauskas

1 lentelė. 2018-2020ųjų metų programų asignavimai ir valdymo išlaidos

(tūkst. eur)

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	numatomi 2018-ųjų metų asignavimai			numatomi 2019-ųjų metų asignavimai			numatomi 2020-ųjų metų asignavimai						
		iš viso	iš jų		iš viso	iš jų		iš viso	iš jų					
			išlaidoms	iš jų darbo užmo-kesčiui		turtui įsigyti	išlaidoms		iš jų darbo užmo-kesčiui	turtui įsigyti	išlaidoms	iš jų darbo užmo-kesčiui	turtui įsigyti	
I.	Valstybės konkurencijos politikos įgyvendinimas užtikrinant ūkio subjektų ir vartotojų apsaugą nuo konkurenciją ribojančių ir/ar vartotojų interesus pažeidžiančių veiksmų	2252,0	2125,0	1248,0	127,0	127,0	2167,0	2125,0	1248,0	42,0	2167,0	2125,0	1248,0	42,0
	Iš viso asignavimų programoms	2252,0	2125,0	1248,0	127,0	127,0	2167,0	2125,0	1248,0	42,0	2167,0	2125,0	1248,0	42,0
	Iš jų valdymo išlaidos	2217,0	2090,0	1248,0	127,0	127,0	2132,0	2090,0	1248,0	42,0	2132,0	2090,0	1248,0	42,0
	Valdymo išlaidų dalis, procentais	98,4	98,4	100,0	100,0	100,0	98,4	98,4	100,0	100,0	98,4	98,4	100,0	100,0

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA



3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslių, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017 m.	2018m.	2019 m.	2020 m.
	1 tikslas. Saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę				
R-01-001-01-01	Dalis apskųstų teismui Konkurencijos tarybos priimtų sprendimų, kurie buvo nepakeisti arba pakeisti iš dalies (proc.)	65	65	65	65
R-01-001-01-02	Asmenų, žinančių kokiais klausimais galima kreiptis ir kokias problemas sprendžia Konkurencijos taryba, skaičius (proc. nuo apklaustųjų besikreipusių asmenų) (nuo 2017 m.)	-	>50	>55	>60
R-01-001-01-03	Darbas atliekamas numatytais terminais (proc. nuo metinio veiklos plano)	80	95	95	95
	1 tikslo 1 uždavinys. Užtikrinti Konkurencijos įstatymo, Reklamos įstatymo ir Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų įgyvendinimą				
P-01-001-01-01-01	Bylų dėl procedūrinių posėdžio organizavimo pažeidimų, proc. (nuo 2017 m.)	-	0	0	0
P-01-001-01-01-02	Konkurencijos tarybos bendrųjų funkcijų atitikimas veiklos efektyvumo vertinimo kriterijams (nuo 2017 m.)	-	>95	>95	>95
P-01-001-01-01-03	Gautų ir išnagrinėtų skundų bei prašymų dėl Konkurencijos įstatymo, Reklamos įstatymo ir Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo ir kitų teisės aktais nustatytų Konkurencijos tarybai kompetencijai klausimų santykis (proc.)	98	98	98	98
P-01-001-01-01-04	Koncentracijų priežiūros vykdymas (gautų ir išnagrinėtų pranešimų apie koncentraciją santykis proc.)	100	100	100	100
P-01-001-01-01-05	Paskirstyti savivaldybėms asignavimai, susiję su duomenų Suteiktos valstybės pagalbos registruui teikimu (proc. nuo gautų)	100	100	100	100
P-01-001-01-01-06	Konkurencijos tarybos organizuotų mokymų, seminarų, kitų renginių skaičius	10	10	10	10
P-01-001-01-01-07	Dalyvių, teigiamai įvertinusių Konkurencijos tarybos organizuotus renginius, skaičius	70	70	70	70
P-01-001-01-01-08	Pagal Konkurencijos tarybos pastabas pakeistų viešojo administravimo subjektų sprendimų, galinčių riboti ar ribojančių konkurenciją, skaičius (proc.)	60	60	60	60

4 lentelė. 2018-ųjų metų pareigybių skaičius pagal institucijas / įstaigas ir pareigybių grupes

Eil. Nr.	Institucijos / įstaigos pavadinimas	Pareigybių skaičius							iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. eurų
		institucijos / įstaigos vadovai ir pavaduotojai		kitų padalinių vadovai ir pavaduotojai		specialistai / pareigūnai, neturintys pavaldžių asmenų, ir kiti					
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai				
1.	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba	6	1	13	13	79	59	98	73	1254,6	
Iš viso pareigybių		6	1	13	13	79	59	98	73		
Iš viso išlaidų darbo užmokesčiui		194,7	27,8	233,2	233,2	826,7	629,8	1254,6	890,8	1254,6	

5 lentelė. 2018-2020-ųjų metų investicijų projektai ir asignavimai (papildomos lėšos)

(tūkst. eur)

Priemonės kodas	Investicijų projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai		Bendra vertė	Panaudota lėšų iki 2017-ųjų metų	Planuojama panaudoti 2017-aisiais metais	2018-aisiais metais		2019-aisiais metais		2020-aisiais metais	
		pradžią	pabaigą				Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų
01-01-01	Konkurencijos tarybos duomenų valdymo informacinės sistemos sukūrimas	2017	2018	196,0		111,0	85,0					
Iš viso investicijų projektams		2017	2018	196,0		111,0	85,0					

Šioje lentelėje nurodomi investiciniai projektai, kurie įtraukiami į Valstybės investicijų programą.

VERTINIMO KRITERIJAUS TECHNINIS PRIEDAS

(2017 metai)

Pavadinimas		Kodas
Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba		90015-1049
Siekti, kad Konkurencijos tarybos veikla duotų kuo didesnę naudą vartotojams, stiprinti konkurencijos kultūrą visuomenėje ir Konkurencijos tarybos administracijos pajėgumus		
(Vertinimo kriterijus) Konkurencijos tarybos veikla teikia naudą vartotojams		E-01-01
1.	Apibrėžimas	Konkurencijos tarybos veikla teikia naudą vartotojams
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	Ne
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Kriterijus leidžia įvertinti Konkurencijos tarybos veiklos naudą vartotojams
4.	Skaičiavimo metodas	Vidutinę metinę (3 metų) tiesioginę naudą vartotojams sudaro santykinis piniginis įvertinimas žalos, kuri būtų buvusi padaryta vartotojams, jei: - Konkurencijos taryba nebūtų nutraukusi antikonkurencinių veikslių ir antikonkurencinis poveikis nebūtų buvęs sustabdytas, dėl ko vartotojai galimai būtų mokėję galimai padidintas kainas; - ir jei dėl Konkurencijos tarybos įsikišimo reklama nebūtų nutraukta ir vartotojai toliau būtų klaidinami Koeficientas – tiesioginės naudos santykis su Konkurencijos tarybos metiniu biudžetu
5.	Duomenų šaltinis	Institucijos duomenys
6.	Duomenų auditas	Auditas nebuvo atliktas
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Metinis
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Konkurencijos tarybos patarėjas ekonominės analizės klausimais Šarūnas Pajarskas, el.p. sarunas.pajarskas@kt.gov.lt
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	Konkurencijos tarybos sukurta nauda 2013-2015 m. buvo skaičiuojama remiantis naujausiomis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) rekomendacijomis (OECD, Guide for helping competition authorities assess the expected impact of their activities, April 2014), kurios yra šiek tiek konservatyvesnės nei anksčiau taikyta Jungtinėje Karalystėje taikoma metodika. EBPO rekomendacijos yra skelbiamos organizacijos svetainėje: http://www.oecd.org/competition/guide-impact-assessment-competition-activities.htm